

אל ועדת חוקה, חוק ומשפט, ח"כ ארז מלול ובאי הדיון הקבוע ליום 8.7.24

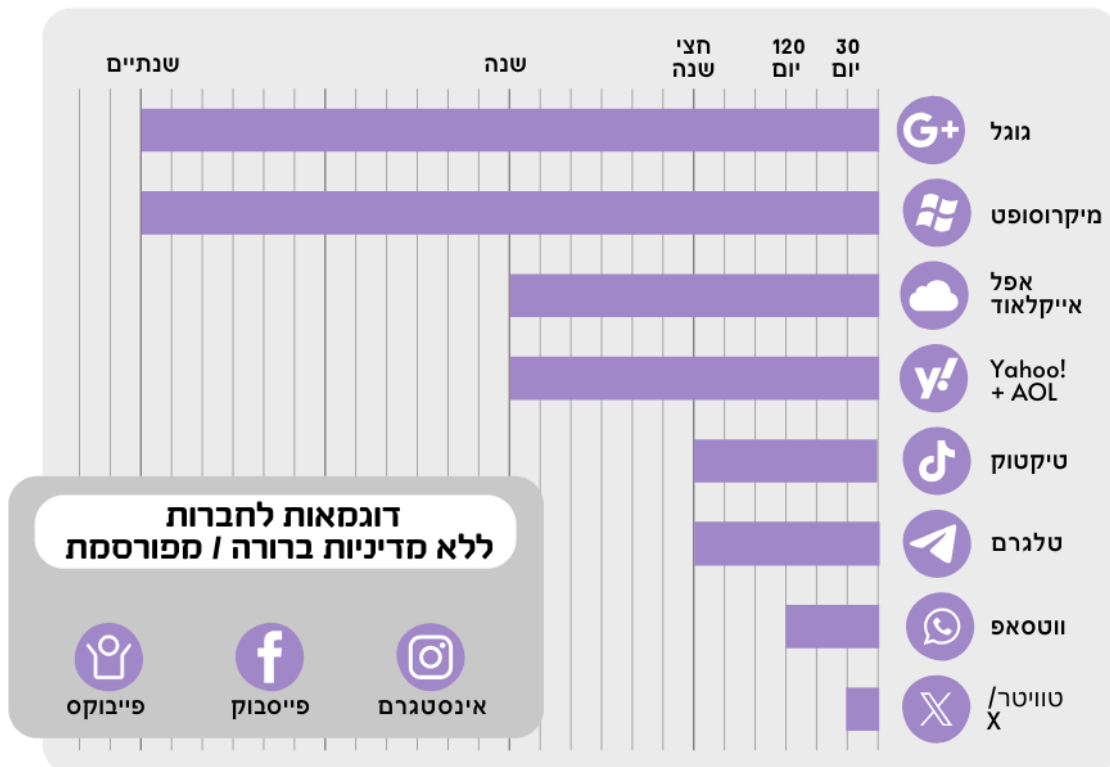
בנוגע לנוסח המוצע לדיון בחוק הגישה לתוכן דיגיטלי לאחר פטירתו של אדם, התשפ"ד-2024

מאת ורד שביט - "אבק דיגיטלי"

בנוגע לנושא הנבצרות: כתבתם בהערה ב: "מוצע להוריד את התוספת של "נבצרות" - במצב כזה, יהיה צורך בפניה לבית המשפט לברר את סוגית הנבצרות, ולכן אין בתוספת כדי להשיג את תכלית החוק כרגע - לעודד פתרונות פשוטים ויעילים שאינם דורשים פנייה לערכאות".

ברצוני להסב את תשומת-לבכם לנושא מעבר השבון דיגיטלי ממצב פעיל למצב בלתי-פעיל: אם החוק המוצע יתעלם מהתקופה בה נבצר מאדם להיכנס לחשבונותיו הדיגיטליים, אנחנו עלולים להגיע למצב בו עד מותו, כל חשבונותיו כבר ייכנסו למצב בלתי-פעיל וכתוצאה מכך ייחסמו ו/או יימחקו. להלן דוגמאות לתקופה זו בחברות שונות:

מדיניות חשבון לא פעיל: חברות בעלות מדיניות ברורה

זוהי כמובן רשימה חלקית: לכל ספק יש מדיניות משלו בנושא.

אדם שאינו מודע למדיניות זו עלול לסבור בטעות, שברגע בו הגדיר מה יעשה בחשבונותיו לאחר מותו - הנושא פתור. כשבפועל, כתוצאה ממחלה, תאונה, נכות, חטיפה ועוד, עלול לחלוף זמן רב מפעילותו האחרונה בחשבון לבין מותו בפועל, ובזמן הזה, החשבון כבר יחדל מלהתקיים, ובעצם בחירתו לא תכובד. אני מציעה ומבקשת להמשיך ולדון בנושא עד למציאת פיתרון שגם לא יכביד על הערכאות המשפטיות והמשפחות - וגם לא יתעלם מסוגיית הנבצרות.

נקודה נוספת שאני מבקשת להסב תשומת לב אליה היא פוטנציאל לקונפליקט בין סעיף ה בחוק המוצע ובין חוק הירושה:

כשהצגתי את נושא המוות הדיגיטלי באפריל 2013 בפגישה שיזמתי עם ייעוץ וחקיקה אזרחית במשרד המשפטים, נאמר לי כי יש בישראל בעיה בהורשת חשבונות דיגיטליים באמצעים דיגיטליים: א. כי בישראל רק לצוואה הכתובה על גבי נייר יש תוקף - ו-ב. בגלל סעיף 8 לחוק הירושה, האומר כי הנחיות לביצוע לאחר המוות שמושאות מחוץ לצוואה - בטלות.

סעיף ה בהצעת חוק זו אומר: "אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות כל דין, ובכלל זה מהוראות חוק הגנת הפרטיות ומהוראות חוק הירושה".

כיוון שאין ספק כי החוק המוצע מטרתו השארת הנחיות ביצוע לאחר מותו של אדם שאינן כלולות בצוואתו, אני תוהה האם נדרש כי חוק זה ו/או חוק הירושה יציינו במפורש כי הנחיות לביצוע לאחר המוות שניתנו במסגרת חוק הגישה לתוכן דיגיטלי לאחר פטירתו של אדם הינן בתוקף למרות שאינן כלולות בצוואה ו/או למרות שאינן כתובות על נייר, אין להן עדים, ושאר תנאי הצוואה? (למשל כתוספת ב"פרק שמיני: הוראות שונות" לחוק הירושה, כדוגמת ההוראה המתייחסת למוטבי ביטוח).